

**Тарҷумаи
шарҳи форсии
шайх Солеҳи Сабзаворӣ
ба
забони тоҷикӣ**

Дафтари ҳифз ва нашри осори Мансури Ҳошими Хуросонӣ ҳафизахуллоҳ таъоло

الحمد لله
الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا
هدى الله لنا

**Дарси
чиҳлум**

Ихтилофи мусалмонон (2)

Саҳ 137 то 140

Ихтилофи мусалмонон (2)

(أعوذ بالله من الشيطان الرجيم)

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين

Дар дарси кабли рӯшан шуд ки ихтилофи мусалмонон дар бораи ҳукумат пас аз Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам ихтилофӣ бисёр ачиб будааст; Чароки инҳисори ҳукумат ба Худованд бо тавачҷух ба оёти сариҳ ва мутаъаддиди Куръони карим, аз возеҳоти Исломи махсуб мешавад; Ҳамчунонки эъмоли ҳукумат аз тариқи таъйини нойиб, банои уқало дар саросари ҷаҳон аст. Ба илова, рӯшан шуд ки мабной машрӯбияти корҳо дар Ислом, <<Изни Худованд>> аст. Бинобарин, ҳар коре ки Худованд ба он изн намодааст, машрӯъ шумурда намешавад ва ба қавли маъруф, бидуни изни Ё об ҳам намебояд нӯшид! Албатта изни Ё барои корҳои табиӣ ва ҳаётӣ монанди нӯшидани об ва хӯрдани ғазо бо ановини аввалишон, як изни ақлӣ аст; Чароки Худованд инсонро ниёзманд ба ин корҳо халқ карда ва ҳамин аз назари ақлӣ ба маънои изни Ё ба онҳост, вале инки чи обе бинӯшад ва чи ғазое бихурад, ниёз ба изни шаръии Ё дорад ки аз тариқи китоби Ё ва Паёмбараш шинохта мешавад. Бо ин ҳол, чизе ки дар инҷо мавриди баҳс аст, ин корҳои табиӣ ва ҳаётӣ ё ҳатто корҳои фардӣ ва хусусии инсон нест, бал корҳои умумӣ ва иҷтимоӣ уст ки ниёз ба изни ҳоким доранд ва аз ин рӯ, устозунал Мансур барои онҳо як шохис зикр мекунад ва мефармояд:)

Бо ин васф, ҳар коре ки аз назари уқало, (барои инки назми ҷомеъаро бар ҳам назанад ва ба истилоҳ қонунӣ шумурда шавад) ба изни (ё ба истилоҳ муҷаввизи) ҳоким ниёз дорад (ва имрӯза дар урф бо назорати мустақим ё ғайри мустақими давлатҳо анҷом мешавад), дар воқеъ ба изни Худованд ниёзманд аст; Чароки (собит шуд) ҳоким бар ҳар чизе Ёст. (Албатта ҳамон тавр ки гуфтем, танҳо корҳои умумӣ ва иҷтимоӣ мардум ба изни Худованд ниёзманд нестанд, балки ҳамаи корҳои онон аз ҷумла корҳои фардӣ ва хусусияшон ҳам ба изни Ё ниёзманданд, вале корҳои умумӣ ва иҷтимоӣ онон аз ин ҷиҳат ба изни Ё ниёзманданд ки Ё ҳоким бар мардум аст ва корҳои фардӣ ва хусусии онон аз ин ҷиҳат ба изни Ё ниёзманданд ки Ё мавло ва молики мардум аст.)

Ихтилофи мусалмонон (2)

Аз инчо (яъне мабоҳисе ки то инчо гузашт, нуктаи бисёр муҳим ва бунёдине) **дониста мешавад** (ва он ин аст) **ки ҳукумат дар Ислом**, (аз ҳайси мабной) **танҳо барои касе** (аз мардум) **машрӯъият дорад ки Худованд** (ба унвони ҳокими асли ва ҳақиқии онон) **ӯро** (бо назар ба салоҳияти илмӣ ва амалиаш) **ба ниёбат аз хеш барои он ихтиёр ва мансуб кардааст ва ин** (аз ҳайси торихӣ) **чизе ғариб** (яъне ғайри мутаъораф) **ё тоза нест** (то боъиси таъачҷуби касе бишавад ва касе битавонад онро ҳошо кунад), **бал** (чудо аз инки як кори уқалой ва маъмули дар миёни ҳокимони ҷаҳон аст) **суннате аз суннатҳои Ӯст ки дар умматҳои пешин** (аз Одам то Хотам) **низ ҷараён дошта ва** (таъъан) **то дунё боқӣ аст, ҷорӣ хоҳад буд** (яъне ҳатто як рӯз аз умри дунё ҳам бидуни вучуди нойибе аз ҷониби Ӯ сипарӣ намешавад); **Чунонки фармудааст:** **﴿سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا﴾**¹ <<Суннати Худованд дар касоне ки пештар гузаштанд, ҳамин буд ва ҳаргиз барои суннати Худованд табила нахоҳӣ ёфт>>! Оре, ҳақ он аст ки лузуми интисоби ҳоким аз ҷониби Худованд ва муъаррифии ӯ тавассути Паёмбараш (дар мавориде ки Паёмбар ё нойиби Паёмбараш ҳузур доранд ва метавонанд мустақим ё ғайри мустақим ӯро муъаррифӣ кунанд) **ё аз тариқи ояти баййина** (яъне мӯъҷиза дар мавориде ки Паёмбар ё нойиби Паёмбараш ҳузур надоранд ва наметавонанд мустақим ё ғайри мустақим ӯро муъаррифӣ кунанд, монанди Маҳдӣ ки вақте зухур мекунад Паёмбар ё нойиби Паёмбар ҳузур надоранд то ӯро муъаррифӣ кунанд ва бо ин васф, танҳо роҳи шинохти ӯ ҳамон тавр ки устозонал Мансур дар мабҳаси <<Чигунагии шинохти Маҳдӣ тавассути мардум>> мефармояд, ояти баййина аст. Ин зарурати интисоби ҳоким аз ҷониби Худованд ва муъаррифии ӯ тавассути Паёмбараш ё аз тариқи ояти баййина), **аз возеҳот ва заруриёти ҳамаи адёни Илоҳи буда ва дар ҳеҷ уммате аз умматҳои гузашта** (ки ба Худованд ва Паёмбаре аз Паёмбаронаш имон доштанд), (бо тавачҷух ба гузоришҳои Қуръони карим ва манобеъ ва мутуни бар ҷой монад аз онҳо) **мавриди тардид ва ихтилоф набуда** (ба ин маъно ки ҳамаи онҳо медонистанд ва қабул доштанд ки Худованд ва Паёмбараш бояд ҳокими онҳоро таъйин кунанд) **ва бо ин васф, танҳо дар ин уммати** (охируззамон) **мавриди тардид ва ихтилоф қарор гирифтааст** (ва аз ин ҷиҳат метавон онро бузургтарин бидъати торихи башар дар ҳавзаи

1. Аҳзоб/ 62.

Пойгоҳи иттилоърасонӣ дафтари ҳифз ва наشري осори Мансури Хошимии Хуросонӣ ҳафизахуллоҳ таъоло

Ихтилофи мусалмонон (2)

чизе ғафлат кардаанд ва натиҷа бигирад ки ҳатман тағофул ё эърози умдае кардаанд; Чароки онон маъсум набудаанд ва танҳо аз маъсум чунин ғафлате содир намешавад; Ҳамон тавр ки аксари мусалмонони ҷаҳон дар ҳоли ҳозир ҳамчунин аз ин мабнӯи возеҳ ва зарурии Ислому ғофил ҳастанд, вале бо ин ҳама ғафлати ин идда аз асҳоби Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам аҷиб ба назар мерасад); **Зеро ихтилофи онон дар бораи ҳукумат пас аз он Ҳазрат** (дар Сақифаи банӣ Соъида), **мубтанӣ бар ин пешфарз буд ки ҳукумат** (барои Худованд нест, балки) **барои онон аст ва табъан** (бо тавачҷуҳ ба инки барои онон аст) **ҳақ доранд онро ба ҳар кас аз худ ки** (ҳамагӣ ё ҳуззор дар ҷаласа ё бархӣ ҳуззор дар ҷаласа) **ихтиёр мекунанд, биспоранд; То ҷойе ки бинобар гузоришҳои мутавотир ва машҳур** (ки ҷои ҳеҷ тардиде дар онҳо нест ва касе ҳам дар онҳо тардид накардааст), **бисёрӣ аз онон** (яъне асҳоби Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам; Мефармояд: <<Бисёрӣ аз онон>> ба далили инки ҳамаи онон ҳозир набуданд ва ба унвони мисол, умуми банӣ Ҳошим ва аҳли байти Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам машғули ғаслу кафан ва дафни он Ҳазрат буданд), **дар маконӣ мавсум ба Сақифаи банӣ Соъида** (ки маконе дар Мадина барои иҷтимо ва машварат будааст) **гирд омаданд ва ҳар гурӯҳе аз онон кӯшид ки ҳукуматро барои хеш** (ё касе аз қавм ё ҳизби хеш) **ихтиёр кунад** (ба ин тартиб ки ансор мегуфтанд: Ҳукумат ҳаққи мост; Чароки мо заҳмати бештаре барои Ислому кашидаем ва агар мо набудем Ислому ба пирӯзӣ намерасид ва муҳоҷирин мегуфтанд: Ҳукумат ҳаққи мост; Чароки мо ба Паёмбар наздиктар ҳастем), **то ҷойе ки наздик шуд бар сари он бо якдигар бичанганд ва бархе бархӣ дигарро поюмол кунанд** (чунонки бинобар гузоришҳои торихӣ, қорашон ба лаън ва сабб ва тақфир ва таҳдиди якдигар расид ва ҳусусан миёни Умар ибни Ҳаттоб аз муҳоҷирин ва Саъд ибни Убода аз ансор ҳусумате даргирифт ки ниҳоятон ба терори Саъд тавассути чинниён [!] анҷомид)! **Бо ин ҳол, асли низоъи онон дар бораи ин масъала буд ки оё ҳукумати Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам, дар байти он Ҳазрат бимонад ё аз он хориҷ шавад?** (Бо тавачҷуҳ ба инки ҳукумат дар замони ҳаёти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам барои он Ҳазрат ва дар байти он Ҳазрат буд ва касе дар бораи он ихтилофе надошт, вале пас аз даргузашти он Ҳазрат ин масъала пеш омад ки оё ҳукумат дар байти он Ҳазрат бимонад ё аз он хориҷ шавад? Албатта бинобар бархӣ

Ихтилофи мусалмонон (2)

гузоришҳои тоҷикӣ, то пеш аз ворид шудани Алӣ ва соири банӣ Ҳошим ба мунозиа, асли низо дар бораи ин масъала буд ки оё ҳукумати Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам, дар қабилҳои он Ҳазрат яъне Қурейш бимонад ё аз он хориҷ шавад ва баъд аз ворид шудани Алӣ ва соири банӣ Ҳошим, асли низо дар бораи ин масъала шуд ки оё ҳукумати он Ҳазрат, дар байти он Ҳазрат бимонад ё аз он хориҷ шавад? Бо ин ҳол, бинобар ҳамин гузоришҳои тоҷикӣ ҳам истидлол муҳочирин дар баробари ансор —хатто қабл аз вуруди Алӣ ва соири банӣ Ҳошим— ин буд ки ба Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам наздиктарин ва мафҳуми ин истидлол ки ба василаи он бар ансор ғолиб шуданд ин буда ки ҳар кас ба он Ҳазрат наздиктар бошад ба ҳукумат сазовортар аст, дар ҳоле ки ҳама медонистанд аҳли байти он Ҳазрат ба он Ҳазрат наздиктаранд ва бо ин васф, метавон гуфт: Асли низои онҳо аз оғоз дар бораи ин масъала буд ки оё ҳукумати Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам, дар миёни аҳли байти он Ҳазрат бимонад ё аз миёни онҳо хориҷ шавад? Ҳамчунонки низо дар бораи ҳамин масъала буд ки боқӣ монд ва то имрӯз тадовум пайдо кард. Ба ҳар ҳол,) **Касоне** (аз муҳочирон) **ки дар низои худ** (ба далили вучуди ихтилоф миёни ансор дар асари рақобати ду қабилҳои Авс ва Ҳазраҷ) **ба пирузӣ расиданд** (таҳти рақобати халифай дуввум) **гуфтанд ки ҳукумати он Ҳазрат, аз байти ӯ** (барои ҳамаи Қурейш ва на барои ҳамаи қабил) **хориҷ шавад** (яъне ба далили наздиктар будани Қурейш ба Паёмбар ҳукуматро аз ансор гирифтанд, вале ба далили наздиктар будани аҳли байти Паёмбар ба он Ҳазрат ҳукуматро ба онон надоданд ки ин ҳам кори аҷиб буд), **бо ин истидлол** (шибҳа демокротик) **ки Араб** (назар ба вучуди саҳмҳои ва рақобатҳои ҷоҳилии миёни қабил ва буюти мухталиф), **ба иҷтимои набавват ва хилофат дар як байт** (яъне байти Паёмбар), **ризоят намедихад** (хусусан бо таваҷҷуҳ ба кудурате ки аз ноҳияи Алӣ ибни Абӣ Толиб ба хотири куштани вобастагон ва наздикони мушрики худ дар ҷангҳои замони Паёмбар доштанд ва дӯст надоштанд бо қотили падарон ва бародарон ва фарзандон ва тағоҳо ва амакҳои барои хилофат байъат кунанд); **Дар ҳоле ки мусалламан** (бо таваҷҷуҳ ба мабони рӯшан ва мутқани Исломи,) **ризояти Араб ё аҷам, дар таъйини халифа дахле надошт ва таъйини ҳоким, чунонки** (ақлан ва шаръан) **рӯшан шуд, манут** (яъне маршрут ва вобаста) **ба ризояти Худованд аст** (ва Арабу аҷам бояд таслими ҳукми Худованд бошанд) **ва ризояти ӯ, ногузир аз тариқи**

Ихтилофи мусалмонон (2)

Паёмбараш (ки бо *ӯ* дар иртибот аст) **эълom мешавад, чунонки дар мавриди Толут** (аз тариқи Паёмбараш) **эълom шуд ва бо ин васф, бар онон** (яъне саҳобаи Паёмбари акрам саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам) **вочиб буд ки** (монанди саҳобаи Паёмбари банӣ исроъил) **ба нусуси Паёмбараш ручӯъ кунанд ва ҳар кас ки он Ҳазрат** (монанди Паёмбари банӣ исроъил) **ба унвони ҳоким аз ҷониби Худованд** (монанди Толут) **муъаррифӣ кардаастро ба ҳукумат бар хеш мутамаккин созанд** (агарчи монанди банӣ исроъил ба ҳукумати *ӯ* ризоят надошта бошанд ва худро аз *ӯ* ба ҳукумат сазовортар бидонанд. Ба ҳар ҳол, мусаллам аст ки Худои банӣ исроъил бахшанда ва Худои мусалмонон бахил набуда, балки Худои ҳарду яке буда ва таъбан ҳамон тавр ки барои банӣ исроъил ҳокиме аз ҷониби хеш таъйин карда барои мусалмонон ҳам таъйин кардааст; Ҳамчунонки Паёмбари банӣ исроъил хайрхоhtar ва дилсӯзтар аз Паёмбари мусалмонон набуда ва бо ин васф, Паёмбари мусалмонон ба тариқи авло барои онон ҳокиме аз ҷониби Худованд муъаррифӣ кардааст); **Вале онон** (яъне бархӣ асҳоби Паёмбари Ислom), **бо вучуди таъаллуке ки** (воқеъан ба унвони мусалмон) **ба Ислom доштанд**, (мутаъассифона аз рӯй ғафлате ки бар онон ориз шуд) **ин кори** (бисёр зарурӣ ва ҳаёти) **ро накарданд; Чароки аз як сӯ, бо таваҷҷуҳ ба наздикияшон ба даврони ҷоҳилият** (бо таваҷҷуҳ ба инки бисёришон ба тозагӣ Ислom оварда буданд), **ханӯз ба бархӣ рақобатҳои қабилай дар миёни худ** (ки мероси мондагори даврони ҷоҳилият буд) **дучор буданд** (ба ин тартиб ки наметавонистанд бартариӣ банӣ Ҳошим бар қабилаи худро таҳаммул кунанд ва меҳостанд ифтихороти бештаре барои қавми худ ба даст оваранд; Ҳамон тавр ки бинобар бархӣ гузоришҳои торихӣ, қабилаи Авс танҳо аз тарси хилофати Саъд ибни Убодаи Ҳазраҷӣ ва ба қудрат расидани Ҳазраҷ бо халифаи аввал байъат карданд) **ва аз сӯи дигар, бархӣ аз онон, ба далили адами ошноии комил бо салоҳиятҳои Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам** (дар Ислom), **нусуси сиёсии он Ҳазрат** (яъне суҳанони *ӯ* дар бораи хилофат) **ро бар хилофи сойири нусуси *ӯ*** (монанди суҳанони *ӯ* дар бораи намоз ва рӯза ва ҳаҷ ва закот), **илзомовар намедонистанд** (ба ин тартиб ки гумон мекарданд суҳанони ибодии он Ҳазрат ҷанбаи ваҳёнӣ дорад ва аз ҷониби Худованд аст, вале суҳанони сиёсии *ӯ* назароти шахсии *ӯ*ст ки лузуман аз ҷониби Худованд нозил нашудааст) **ва ба ҳамин далил, ҳатто дар замони он Ҳазрат, бо ин қабил нусуси *ӯ*, хусусан дар мавориде ки маътуф ба**

Ихтилофи мусалмонон (2)

хонадонаш буд, муъориза мекарданд (ва масалан аз ӯ мепурсиданд ки оё ин сухани ту аз ҷониби Худованд аст ё аз ҷониби худат?!); **Чунонки ба унвони намуна, бисёрӣ аз муҳаддисон монанди, Ибни Чаъд (д.230қ),¹ Ибни Ҳанбал (д.241қ),² Бухорӣ (д.256қ),³ Муслим (д.261қ),⁴ Абу Довуд (д.275қ),⁵ Тирмизӣ (д.279қ),⁶ ва дигарон (ки устозунал Мансур ба шуморӣ дигаре аз онон дар ҳомиши китоб ишора фармудааст),⁷ ба итифоқ (яъне бидуни ҳеч ихтилофе дар асли хабар ё сикҳати он) ривоят кардаанд ки вақте он Ҳазрат, шурӯъ ба сухан гуфтан дар бораи дувоздаҳ халифаи баъд аз худ кард (ва фармуд ки пас аз ман дувоздаҳ халифа ҳастанд ва хост ки ононро муъаррифӣ кунад), гурӯҳе аз асҳобаш дар баробари ӯ, садои худро боло бурданд ва ғавғо карданд, ба наҳве ки нагузоштанд татиммаи сухани ӯ дар ин бора, шунда шавад!⁸ (Ин рафтори бисёр аҷиб аст ки танҳо як намунаи дигар барои он вучуд дорад ва он ҳам рафтори ҳамин идда дар рузи панҷшанбеи поёни умри Паёмбар аст ки аз қазои он ҳам замоне аст ки он Ҳазрат хост дар бораи баъд аз худ васият кунад! Ин ду намунаи мушобеҳ нишон медиҳад ки эҳтимолан боло бурдани садоҳо ва ғавғо кардан дар ҳузури Паёмбар иттифоқӣ набуда, балки бо ҳадаф бар ҳам задани суханронии Паёмбар дар бораи ҳулафояш будааст. Устозунал Мансур назар ба аҳаммият ва ҳассосияти мавзӯ, бархӣ гузоришҳо дар бораи ин рафтори аҷибӣ гурӯҳе аз асҳобро дар ҳомиши китоб оварда ва фармудааст: Дар бархӣ ривоёт омадааст: «ثُمَّ تَكَلَّمَ بِكَلِمَةٍ لَمْ أَفْهَمْهَا وَ ضَجَّ النَّاسُ»;<<Сипас он Ҳазрат чизе фармуд ки нафаҳмидам; Чароки мардум зачча заданд>> Ва дар бархӣ ривоёт омадааст: «ثُمَّ قَالَ كَلِمَةً أَصْغَيْتُهَا النَّاسُ»;<<Сипас он Ҳазрат чизе фармуд ки мардум нагузоштанд бишнавам>> Ва дар бархӣ ривоёт омадааст: «فَكَتَبَرَّ النَّاسُ»**

1. Муснади ибни Чаъд, с360.

2. Муснади Аҳмад, қ5, с93 ва 98.

3. Саҳеҳул Бухорӣ, қ8, с127.

4. Саҳеҳул Муслим, қ6, с3 ва 4.

5. Сунани Абӣ Довуд, қ2, с302.

6. Сунани Тирмизӣ, қ3, с340.

7. Монанди: Ибни Абӣ Осим, Ал-Оҳод вал масонӣ, қ3, с127; Ҳокими Нешобурӣ, Ал-Мустадрок, қ3, с617; Саҳиҳи ибни Ҳибон, қ15, с44.

8. Дар бархӣ ривоёт омадааст: «ثُمَّ تَكَلَّمَ بِكَلِمَةٍ لَمْ أَفْهَمْهَا وَ ضَجَّ النَّاسُ»;<<Сипас он ҳазрат чизе фармуд ки нафаҳмидам; Чароки мардум зачча заданд>> Ва дар бархӣ ривоёт омадааст: «ثُمَّ قَالَ كَلِمَةً أَصْغَيْتُهَا النَّاسُ»;<<Сипас он ҳазрат чизе фармуд ки мардум нагузоштанд бишнавам>> Ва дар бархӣ ривоёт омадааст: «فَكَتَبَرَّ النَّاسُ وَ ضَجُّوا وَ قَالَ كَلِمَةً خَفِيَّةً»;<<Дар он ҳангом, мардум такбир гуфтанд ва фарёд карданд ва он ҳазрат чизе фармуд ки пӯшида монд>> Ва дар бархӣ ривоёт омадааст: «فَارْتَفَعَبِ الْأَصْوَاتُ»;<<Дар он ҳангом, садоҳо боло рафт>>!

Ихтилофи мусалмонон (2)

«وَضَبُّوا وَ قَالَ كَلِمَةً خَفِيَّةً» <<Дар он Ҳангом, мардум такбир гуфтанд ва фарёд карданд ва он Ҳазрат чизе фармуд ки пӯшида монд>> Ва дар бархӣ ривоёт омадааст: «فَارْتَفَعَتِ الْأَصْوَاتُ» <<Дар он Ҳангом, садоҳо боло рафт>>!) Дар ҳоле ки Худованд ба рӯшанӣ ононро аз ин кор (яъне баланд кардани садо ва ғавғо кардан дар ҳузури Паёмбар) наҳй карда ва фармуда буд: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ» «Эй касоне ки имон овардед! Садоҳои худро болои садои Паёмбар наёваред ва барои ӯ бонг назанед он гуна ки барои якдигар бонг мезанед ки аъмолатон нобуд мешавад дар ҳоле ки дар намеёбед>>! Ҳамчунонки ба фаровонӣ (яъне аз тариқи бисёр ва дар бисёрӣ аз манобеъ ривойии мусалмонон) ривоят шуда ва мавриди иттифоқи мусалмонон аст (яъне касе дар сихҳати он тардиде надорад) ки дар панҷшанбеи охири умри Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам (яъне ҳудудан ҷаҳор рӯз пеш аз рихлати он Ҳазрат бо таваҷҷуҳ ба инки он Ҳазрат дар рӯзи душанбе аз дунё рафт), Ҳангоме ки он Ҳазрат хост дар бораи баъд аз худ ба чизе (эҳтимолан дар бораи ҳилофат ва ҳамсӯ бо ҳамон сухани қаблаш дар бораи ҳалифааш) васият кунад то мусалмонон ҳаргиз гумроҳ нашаванд ва бо якдигар ихтилоф накунад (ба ин тартиб ки фармуд: Барои ман қалам ва қоғазе биёваред то чизеро бароятон мактуб кунам ки пас аз ман ҳаргиз гумроҳ нашавед ва ду нафар аз шумо бо якдигар ихтилоф накунад!), гурӯҳе аз асҳобаш (ки иттифоқан пас аз ӯ ҳукуматро ба даст гирифтанд) монев шуданд ва садоҳои худро боло бурданд ва гуфтанд ки ӯ ҳазён мегӯяд ва бо вучуди Қуръон, ниёзе ба васияти он Ҳазрат нест! (ва нидо сар доданд: <<Ҳасбуно китобаллоҳ>>)² (Инно Лиллоҳ ва инно илайҳи рочиъун! Оё ин рафтори аҷиб ва беадабона бо Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам ҳар мусалмони озодаеро ба фикр фуру намебарад ва мутаассир намекунад?! Оё пешгирӣ аз васияти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам бо ҳеч тақрире қобили тавҷиҳ ё дифоъ аст?! Оё пешгирӣ аз васияти як фарди оддӣ ки дар бистари марг аст ва аз наздиконаш меҳаҳад ба ӯ иҷоза диҳанд то нукоти бисёр муҳимро ба

1. Хучарот/ 2.

2. Барои огоҳи аз он зойеъи бузург ки ба таъбири Абдуллоҳ Ибни Аббос «الرَّزِيَّةُ كُلُّ الرَّزِيَّةِ» буд, нигоҳ кун ба: Абдураззоқ, Ал-Мусаннаф, ҷ5, с436 ва ҷ6, с57 ва ҷ10, с361; Муснади Аҳмад, ҷ1, с293, 324 ва 336; Саҳеҳул Бухорӣ, ҷ1, с37 ва ҷ4, с 31 ва ҷ7, с9; Саҳеҳул Муслим, ҷ5, с76; Сунунул Нисой, ҷ3, с433 ва ҷ4, с360; Саҳеҳи ибни Ҳиббон, ҷ14, с562 ва манобеъи фаровони дигар.

Ихтилофи мусалмонон (2)

онон бигӯяд ки баъд аз ӯ бо якдигар ихтилоф накунад, дуруст аст то пешгирӣ аз васияти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам дуруст бошад?! Магар ҳамин ихтилофҳои баъд аз Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам набуд ки боъиси инҳитот ва авҷочи уммат шуд?! Оё наметавон гуфт пешгирӣ аз васияти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам буд ки боъиси он вазъият шуд?! Оё наметавон гуфт касоне ки бо ҷанҷол қардан монеъ аз васияти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам шуданд ва бо қулдурӣ иҷоза надоданд ки барои он Ҳазрат қалам ва қоғаз оварда шавад, боъиси ин вазъият ва бонии ихтилофи уммат шуданд?! Инҳо суъолоте аст ки олимони хоёни ин уммат дар тӯли чаҳорда қарни гузашта ҳеҷ посухе ба онҳо надованд ва ҳамвора аз тарҳи онҳо ваҳшат доштаанд! Инҳо суъолоте аст ки агар як мусалмони худотарс ва озодандеш бипурсад, било фосила ӯро ба рофизигарӣ муттаҳам мекунад ё ба ӯ мегӯянд мурокиб бош ки рофизӣ нашавӣ!! Рофизигарӣ чист?! Рофизигарӣ кадом аст?! Магар Бухорӣ ва Муслим ва соири асҳоби сихоҳ ва сунан ва мусониди аҳли суннат рофизӣ будаанд ки навиштаанд Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам чанд рӯз пеш аз маргаш фармуд барои ман қалам ва қоғаз биёваред то барои шумо чизе бинависам ки баъд аз ман ҳаргиз гумроҳ нашавед ва ду тан аз шумо бо ҳам ихтилоф накунад, вале барҳӣ саҳоба монанди Умар ибни Ҳаттоб ҷанҷол ба роҳ андохт ва ба баҳонаи инки Куръон барои мо кофӣ аст ва ниёзе ба васияти он Ҳазрат нест, иҷозаи ин корро надоданд?! Дар ҳоле ки имрӯз ҳеҷ мусалмоне аз ҳеҷ мазҳабе чунин баҳонаро саҳиҳ наметавонад, балки чи басо онро куфр талаққӣ мекунад; Чароки бар ҳилофи заруриёти Ислому аст. Бо ин васф, оё ман ба унвони як мусалмон ки қобидатан ба Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам бештар аз саҳобаи ӯ алоқаманд ҳастам ва эҳтиром мегузорам, вақте ин хабари саҳиҳ ва машхурро дар Бухорӣ ва Муслим ва соири манобеъи мӯътабари Исломи мебинам ҳақ надорам бипурсам ки ин дигар чи коре буд ва чаро он рӯз чунин кори нодурусте дар маҳзари Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам анҷом шуд?! Оё агар ин суъолро бипурсам рофизӣ маҳсуб мешавам ва агар онро напурсам сунний ҳастам?! Оё сунний касе аст ки ба Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам беэҳтиромӣ мекунад ё ҷашми хешро ба рӯй беэҳтиромӣ ба он Ҳазрат мебандад?! Агарчи мавзӯ сирфан беэҳтиромӣ ба он ҳазрат набуда, балки пешгирӣ аз вазъияте буда ки метавонистааст боъиси ҳидоят

Ихтилофи мусалмонон (2)

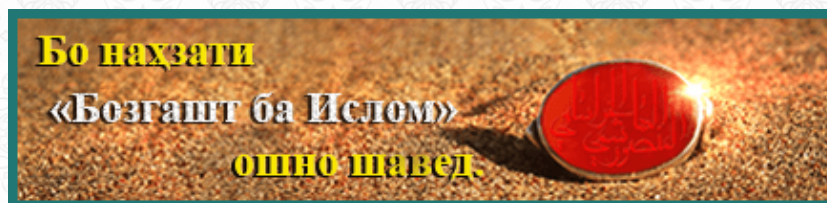
ва ваҳдати уммат то рӯзи қиёмат шавад! Мо воқеъан ба кучо сукут кардаем ва ба чи рӯзе афтодаем?! Оё эҳтиром ба саҳоба танҳо фаризаи Исломи аст ва фаризаи дигаре дар Ислом вучуд надорад?! Оё эҳтиром ба Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам фаризаи Исломи нест?! Оё **﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾** фаризаи Исломӣ нест?! Оё **﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ﴾** фаризаи Исломӣ нест?! Чигуна аст ки иддае аз ҳамаи фаръизи Исломӣ танҳо эҳтиром ба саҳобаашро гирифтаанд ва бокиро зеро по гузоштаанд?! Оё эҳтиром ба саҳоба далили дифоъ аз беэҳтиромӣ ба Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам мешавад?! Магар саҳобӣ эҳтиромашро ба хотири мусоҳибаташон бо ҳамон Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам ба даст наёвардааст?! Чигуна мешавад ба баҳонаи эҳтром ба саҳобӣ, чашми худро ба рӯй чунин беэҳтиромии бузург ва тарсноке ба Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам бибандем ва бигӯем: Ин шоъ Аллоҳ хайр будааст?! Монанди он зани сафиҳ ки меҳмононе дар хона дошт ва барои онҳо курмае таҳия кард ва вақте сари дегро бардошт, дид ки муше дар он афтодааст! Пас думи мушро гирифт ва онро аз курма берун кашид ва гуфт: Ин шоъ Аллоҳ бодончон аст! Сипас ҳамон ғазои олударо барои меҳмонон овард! Ин мисдоқи худфиребӣ ва таъассуб аст! Ба ростӣ чаро касе ки барои саҳоба то ин ҳад ғайрат меварзанд, барои Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам ғайрат наметаварзанд?! Оё он Ҳазрат ба ғайрат варзидан сазовортар нест?! Ба Худо қасам тавҷиҳ ва таъвил ҳам ҳадде дорад ва набояд ба чаранд гуфтан табдил шавад! Касоне ки чунин хатои ошкореро аз бархӣ саҳоба тавҷиҳ ва таъвил мекунанд чаранд меғӯянд! Дин ки ҷои таъориф кардан нест! Чи касе гуфтааст ки мо муваззаф ба тавҷиҳ ва таъвили ҳар хитобае аз саҳоба ҳастем?! Саҳоба ҳам монанди мо мусалмон буданд ва бояд бар асоси Қуръон ва суннат дар бораи корҳои онон қазоват кард. Ислом ки фақат барои мо нест! Ҳисоб ва китоби Худованд ки аз қарни дуввум яъне баъд аз саҳоба шурӯъ нашудааст! Ин ҳама оёти ваъид дар Қуръон аввал хитоб ба саҳоба нозил шудааст! Агар ин ҳабти фоҳиши бархӣ саҳоба дар маҳзари Паёмбар ки ҳашми ҳуди он Ҳазратро ҳам барангехт то ҳадде ки ононро аз хона берун кард, қобили тавҷиҳ ва таъвил бошад ки дигар санг бар рӯй санг банд намешавад ва ҳарчу марҷ лозим меояд! Дигар чизе аз Ислом боқӣ намонда! Лизо мусалмонон набояд чашми худро ба рӯй чунин фоҷиъае бибанданд ва нисбат ба он бетафовут бошанд ё онро тавҷи ва таъвил кунанд. Мо баҳамдуллиллоҳ мусалмон

Ихтилофи мусалмонон (2)

хастем ва ҳақро ботил ва ботилро ҳақ намекунем ва аз касе чуз Худованд наметарсем ва аз чизе чуз Қуръон ва суннат табаъият надорем ва инҳо сифоти ҳасане аст ки устодамон Мансур ба мо омӯхтааст. Устозунал Мансур аз ин мочаро бо унвони <<Зойеъаи бузург>> ёд мекунад ва дар хомиши китоб мефармояд: Барои огоҳӣ аз ин зойеъаи бузург ки ба таъбири Абдуллоҳ ибни Аббос «الرّزِيّةُ كُلُّ الرّزِيّةِ» буд, нигоҳ кун ба : Абдурраззоқ, Ал-Мусаннаф, ҷ5, с436 ва ҷ6, с57 ва ҷ10, с361; Муснади Аҳмад, ҷ1, с293, 324 ва 336; Саҳеҳул Бухорӣ, ҷ1, с37 ва ҷ4, с31 ва ҷ7, с9; Саҳеҳул Муслим, ҷ5, с76; Сунанул Насоъӣ, ҷ3, с433 ва ҷ4, с360; Саҳеҳул ибни Ҳиббон, ҷ14, с562 ва манобеъи фаровони дигар.) (Ин идда аз саҳоба) **Дар ҳоле** (тақозои он ҳазрат барои васият пеш аз вафотро ки ҳеҷ шабоҳате ба ҳазён надошт, ҳазён шумурданд) **ки Худованд гуфтори он Ҳазратро** (бидуни истисно) **дар ҳукми ваҳй дониста** (ва бахше аз онро ҳазён надониста) **ва фармуда буд:** **«وَمَا يَنْطَلِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۖ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ»**¹, **<<Ҳ аз сари ҳаво суҳане намегӯяд; Он чизе чуз ваҳйе ки мешавад нест>>** **Ва мусаллам** (яъне мавриди қабули ҳамаи мусалмонони кунунӣ) **аст ки Қуръон ононро аз суннати он Ҳазрат бениёз намекард.** (Зеро ҳамаи мусалмонон медонанд ки аҳбор ва аҳкоми Қуръон ом ва кулӣ аст ва огоҳӣ аз масодиқ ва фуруъи онҳо танҳо аз тариқи суннати Паёмбар мумкин аст ва бо ин васф, агар имрӯз касе нидои <<Ҳасбуно китобаллоҳ>> сар диҳад муттаҳам ба залолат балки нифоқ мешавад.

Худованд чашми мусалмононро ба рӯй ҳақоик боз кунад то Исломи ҳақиқиро бубинанд ва ба онон зарфияти қабули онро бидиҳад агарчи бо зеҳниятҳои гузаштаи онон мунофот дошта бошад; Чароки инсон як бор зиндагӣ мекунад ва бояд мувофиқ бошад ки ин танҳо фурсати худро фидои таъассуби пучаш накунад!

و السلام عليكم و رحمت الله

1 . Начм/ 3 ва 4.

Пойгоҳи иттилоърасонӣ дафтари ҳифз ва нашри осори Мансури Ҳошимии Хуросонӣ ҳафизахуллоҳ таъоло

* Лутфан бар рӯй линки мавриди назари худ клик кунед.

Лутфан назари
бард

Саҳифаи фејбуки
пайгоҳ

Саҳифаи гузаштҳои
пайгоҳ

Саҳифаи навишти
телеграмми пайгоҳ